బంగారుబొమ్మ

మధురాంతకం రాజారాం

✷ ఉద్యోగిని తరచుగా వేధించే సమస్య పెండింగ్ ఫైలు. ఏ ముహూర్తానో వో కాగితం చేతికందుతుంది. దానిపైన సముచితమైన చర్య తీసుకోవలసిందని ఆఫీసరు హెచ్చరిస్తారు. ఆ సముచితమైన చర్య ఏమిటో ఉద్యోగికి బోధపడదు. ఒకవేళ బోధపడిందనుకోండి! ఆ చర్యను అమల్లో పెట్టడానికి వీలేని పరిస్థితులు ఉదయిస్తాయి. కొన్ని కొన్ని సందర్భాల్లో ఒక్కొక్క ఫైలు నెలల తరబడీ, సంవత్సరాల తరబడీ గూడా పెండింగులో వుండి పోతుంది.

అడ్వొకేటు సత్యారావు కధ నా పాలిటికలా ఒక పెండింగు ఫైలుగా వుండి పోయింది. మధ్యమధ్యలో విన్నో రిమైండర్లు. వచ్చిన చిక్కేమిటంటే దీన్ని క్లోస్ చెయ్యడానికి నా ఊహాగానాలేవీ పనికిరావు. పనిగట్టుకుని కొంత శ్రమకు లోనుగావాలి. మొదట సత్యారావు స్టేట్‌మెంటులోని నిజానిజాలను పరిశీలించాలి. పరిశీలించాలంటే అతడితో నాకు కాస్తా సాన్నిహిత్యం వుండడం అవసరం. నాకూ, సత్యారావుకూ మధ్యలేని సంబంధం అదే! సత్యారావు నాకు పరిచితుడుగాడు. కనీసం మా వూరివాడైనా కాడు. అరవై మైళ్ళు బస్సులో ప్రయాణంచేసిన తర్వాతమాత్రమే వేపతణ్ణి దర్శించగలగడం సాధ్యమౌతుంది.

ఇంతకూ సత్యారావన్న మాటేమిటో తమకు మనవి చెయ్యాలి. దాదాపు వెయ్యి మంది శ్రోతల్ని ఉద్దేశించి ప్రసంగిస్తూ సత్యారావు ఆ మాటన్నాడు. నాటికీ నేటికీ నా మట్టుకు నేను మాత్రం ఉదెంతో సహా వంతో కూడుకున్నమాటగానే భావిస్తు

బంగారుపొయ్యి

న్నాను: డ్వొకేటుగదా! వృత్తిధర్మానికి అనుగుణ్యమైన వాక్చాతుర్యంతో అతడు వీలయినంత సహజంగా, అవసరమైనంత వినయపూర్వకంగా తన స్టేట్‌మెంటును బయటపెట్టాడని గూడా ఒప్పుకుంటాను.

'అయ్యలారా! అన్యథా భావించకపోతే నేనొకమాట చెప్పాలి. దయచేసి అతిశయోక్తి అనుకోకండి! ఆత్మస్తుతిగా భావించకండి. మాది అన్యోన్యదాంపత్యమనీ, మేము ఆదర్శదంపతులమనీ మమ్మల్ని తెలిసినవాళ్ళందరూ అనుకుంటారు. అదే నా విశ్వాసంగూడా!' అన్నాడు సత్యారావు.

నిజం చెప్పొద్దూ! 'ఓరి పిట్టపిడుగా!' అనుకున్నాను.

ఎందుకంటారా! నాకు అన్యోన్య దాంపత్యంపైన ఏమంత నమ్మకంలేదు. ఇంటింటికీ 'ఒక జంటను చూస్తున్నాం. దేవుడు దయదలిస్తే ఒకే యింట్లో రెండుమూడు జంటలుగూడా! మచ్చుకు మనకు బాగా ఎరుకలోవున్న పదిపన్నెండు కాపురాల్ని పరిశీలించినా సరే అన్యోన్య దాంపత్యమనేది వట్టి నేతిబీరకాయ చందమని తేలిపోతుంది. భార్యాభర్తల్లో ఒకరు తోడేలయితే, యింకొకరు మేకపిల్లలావుండే ఉదంతాలనేకం! కొన్నిచోట్ల ఆలుమగల్లో ఒకరు నిప్పయితే యింకొకరు ఉప్పు. పైకి చూడ్డానికి కొన్ని కాపురాల్లో సామరస్యం నెలకొని వున్నట్టే తోస్తుంది. కానీ లోపల్లోపల ఎన్నో లొసుగులుంటాయి. పుక్కిటి కథలో రేచుక్క, పగటిచుక్కలకు మల్లే కొందరు భార్యాభర్తలకు బ్రతుకంతా ఎత్తుకు పైయెత్తు వేయడంతోనే సరిపోతుంది. పతినే దైవంగా భావించే పతివ్రతల చిత్తశుద్ధిపట్ల నాకు నమ్మకం చాలా తక్కువ. ఎంతటి తప్పుచేసినా మన్నించగలిగినవాడే దేవుడు. మామూలు మనిషికి అంతటి ఔదార్యము, ఔన్నత్యము, వుంటాయనుకోడం భ్రమ. మగవాణ్ణి అలా ఉబ్బించడానికి వెనుక భార్యకు స్వప్రయోజనాలను నెరవేర్చుకునే ఆకాంక్ష వుంటుందని నా అనుమానం. పోతే భర్త తిట్టినా, కొట్టినా మారుమాటాడకుండా వూరుకునే ఆడవాళ్ళను ఎందుకు గౌరవించాలో నాకు బోధపడదు. జీవచ్ఛవాలకు వాళ్ళకూ తేడా ఏమిటో తెలుసుకోవాలనిపిస్తుంది. ఇందులో మగవాళ్ళు నెలతక్కువగా పుట్టిందేమీలేదు. వాళ్ళల్లో పతివ్రతలున్నట్టే, వీళ్ళల్లోనూ భార్యా విధేయులుంటారు. ఇంకొక మెట్టు పైకివెళ్ళి భార్యల్ని ఆరాధించే వాళ్ళ మాటేమిటంటారు? తన భార్యను తానొక దేవతగా చూసుకుంటాననే వ్యక్తిని నేను స్వయంగా ఎరుగుదును. మొదటితరగతి ఆడఖైదీకి మగ కాపలాదారుకన్నా అతడి వ్యవహారం ఏమంత మెరుగ్గాలేదు.

ఇలా అన్ని యిళ్ళల్లోనూ మట్టిపొయ్యే వున్నట్టు ఋజువవుతుంటే తనయింట్లో బంగారుపొయ్యి వుందన్నాడు సత్యారావు!

అసలీ బంగారు పొయ్యి ప్రస్తావన ఏ సందర్భంలో వచ్చిందో చెప్పాలి. రెండేళ్ళ క్రిందటి సంగతి. ఏదో పనిమీద జిల్లా ముఖ్యపట్టణానికి వెళ్ళాను. వెళ్ళినపని మరునాటికి వాయిదా పడింది. వెళ్ళినరోజు సాయంకాలం ఏం చేయడానికి పాలుపోక షికారుగా రాజవీధిగుండా నడచిపోతున్నాను. ఒకచోట కిటకిట లాడిపోతున్న జనసమూహం నాకు అడ్డొచ్చింది. ఐతే వాళ్ళు నాకెదురుగా రావడంలేదు. రోడ్డు కడ్డంగా ఎక్కడికక్కడ ఒక తటాకంలా నిలబడిపోయి వున్నారు. జనాన్ని చూచేసరికి కాలక్షేపానికి అనువుగా అక్కడేదైనా విశేషం జరుగుతూ వుండొచ్చుననే అనుకున్నాను. దగ్గరికి వెళ్ళాక తెలిసింది. పురమందిరంలో జరుగుతున్నది సన్మానసభ. హాలు నిండిపోయి, వసారా నిండిపోయి, సోపాన పంక్తుల దగ్గరినుంచీ రోడ్డు అంచులదాకా శ్రోతలు విస్తరించి వున్నారు. సన్మానసభకు యింతమంది రావడం అపూర్వమే! ఒక్కటే ఎక్సెప్షన్: సినిమాతారలకు జరిగే సన్మానం. సినీతారల తర్వాత అంతటి గ్లామర్ మంత్రులకుండడం చూస్తున్నాం. ఇక్కడ సన్మానితుడు మంత్రికాడు సరిగదా, మంత్రులచుట్టూ తిరిగేవాడైనా కాడు. సినీ నటుడు కాకపోతే మానె, సినిమా రచయితైనా కాదు. ప్రఖ్యాత ప్రజాకవి దయానిధిగారికి సన్మానమని నల్లబల్లపైన ప్రకటన కనిపించేసరికి తెల్లబోయాను.

దయానిధిగారితో నాకు వ్యక్తిగత పరిచయం లేకపోయినా ఆయన వ్యక్తిత్వం గురించి కొన్ని వివరాలు తెలుసు. ఏవో నాలుగైదు రకాల ఉద్యోగాలుచేసి, పై అధికారులతో అభిప్రాయభేదం రావడంవల్ల ఆయన అన్నింటికీ ఉద్వాసన చెప్పేశాడు. ఎన్నికల ప్రచారానికి పనికొచ్చే రచనలు చేయడానికి నిరాకరించి పెద్దలతో విరోధం కొనితెచ్చుకున్నాడు. దేశంలో పత్రికలంటూ కొన్ని వున్నాయి గనుక ఆయన రచనలు వెలుగులోకి వచ్చే అవకాశం కలిగింది: 'ఇదిగో తీసుకోవయ్యా! ఈ పదికాసులు నీ ఖర్చుకు వాడుకో!' అని చెప్పలేని శ్రీరామచంద్రుణ్ణి నమ్ముకున్న పోతన్నగారి తర్వాత అంతటి పిచ్చివాడెవడంటే దయానిధిగారేనని చెప్పాలి. అన్నట్టు ఈయన చేస్తున్నది గూడా వ్యవసాయమే! రెండెకరాల మడిపైన వచ్చే గింజలు తిండికి సరిపోయేటట్టున్నాయి. ఆ పొలం మధ్యనే చిన్న డాబా ఒకటి వేసుకున్నాడట! అందులో సగం మేరకు లైబ్రరీయేనట! ఆ లైబ్రరీయే ఈయన సామ్రాజ్యం: సామ్రాజ్యాధీశుడికోసం సామంత ప్రభువులు రావడం పరిపాటి. ఈ సారస్వత సామ్రాజ్యాధిపతికోసం పాఠకమహాశయుల్లో ఒకరు గాకపోతే ఒకరు మునగాలపాడుకు వెళ్తుంటారట! వెళ్ళినవారికల్లా గోంగూర పచ్చడితో, ఆవకాయతో, గేదె పెరుగుతో కమ్మటి భోజనం. ఆపైన సాహిత్య సమారాధనం. కమ్మటి భోజనం సుఖమా? దయానిధిగారి సన్నిధిలో సాహిత్యోపాసన సుఖమా? ఏమో, త్యాగయ్యగారిలాంటి సాధకుణ్ణి అడగాలి.

జనంలో చొచ్చుకుంటూ పురమందిరం ఎదుటకు వెళ్ళి నిల్చునేసరికి మైకులో నుంచీ ఎవరిదో ప్రసంగం వినిపిస్తోంది:
—'దయానిధిగారిని గురించి ఎందరో పెద్దలు యిదివరకే ప్రసంగించి వున్నారు. మనం విన్నాం. కొత్తగా చెప్పడానికి నాకు మిగిలిందేమీ లేదు. దయానిధిగారి కవిత్వమన్న సూర్యుణ్ణి చూపించడానికి నేను దివ్విటీ తెచ్చుకోలేదు. కానీ అయినప్పటికీ నాదొక బాధ్యత వుంది. అదేమిటంటే కృతజ్ఞత చెల్లించడం! మేలు చేసినవాళ్ళకు కృతజ్ఞత చెప్పడం సాంప్రదాయం. ఈ విషయంలో నేను చాలా ఆలస్యం చేశాను. అయినా సరైన సమయంలో, సరైన సందర్భంలో ఈ మాట చెప్పుకోగలుగుతున్నందుకు నాకు చాలా సంతోషంగా

వుంది. వృత్తి రీత్యా నేను అడ్వకేటుని! కానీ లాయరని అనిపించుకోడంకన్నా కవి ననిపించుకోవాలన్న కోరిక నాలో ప్రబలంగా వుండేది. అప్పట్లో దయానిధిగారు వస్నరంతో ప్రోత్సహించారు. వారికి చదివి వినిపించి, వారి సూచన మేరకు సవరించ బడిన తర్వాత నా కవిత్వం శంఖులోపోసిన తీర్థంలా ఆస్వాదనీయంగా వుంటూ వచ్చేది. కాని నారాయణకు కృతజ్ఞత చెప్ప దలచుకున్నది యిందుకుగాదు. ఆయన నాకు చేసిన మహోపకారం యింకొకటుంది. అదేమిటంటే...'

మీ పాపకు ఆరోగ్యమునివ్వండి మీ పాప మీకు సంతోషమునిచ్చును

సరికొత్త

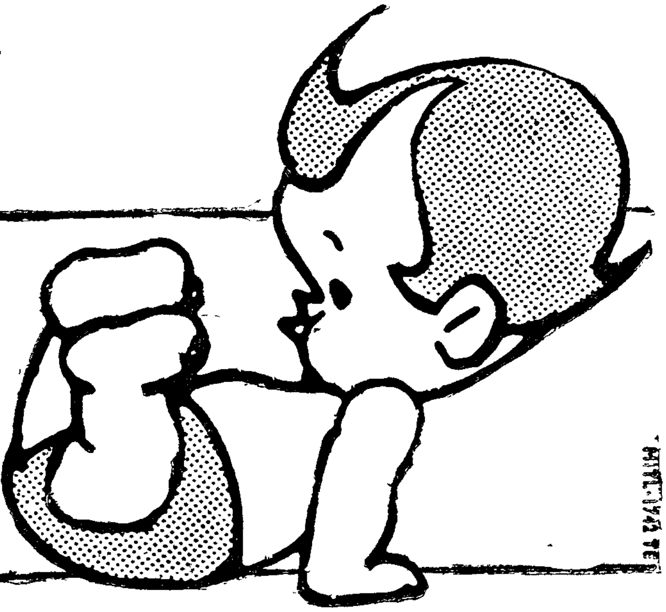

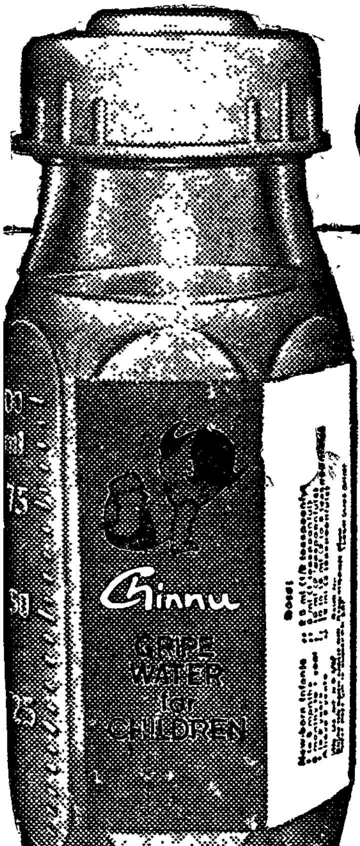

చిన్ను గ్రైప్ వాటర్

చిన్ను గ్రైప్‌వాటర్‌తో మీ పాప ఆరోగ్యంగా మరియు సంతోషంగా పెరిగేటట్లు చూడండి.

చిన్ను గ్రైప్‌వాటరు కడుపునొప్పి, వాయువు, పైత్యము మరియు పళ్లు వచ్చేటప్పుడు కల్గే ఇతర బాధలు నివారిస్తుంది. ఆకలివేసి, జీర్ణశక్తి అభివృద్ధి అయి పాప బాగా నిద్రపోయేటట్లు చేస్తుంది. మీరు ఇంతకన్నా మంచి గ్రైప్‌వాటర్‌ను కొనగలరా!

ముద్దుపాపల తల్లులకుగాను

mitl వారిచే తయారు చేయబడినది.

* బహుమతి వాళీ చిన్ను సీసాను పాపకు పాలు పట్టేందుకు ఉపయోగించుకోవచ్చు.

మాట్లాడుతున్న వ్యక్తి ఏ కారణం వల్లనో కొద్ది క్షణాల విరామం యిచ్చాడు.

ఆ విరామంలో పక్కని కదిలించి వాకబు చేశాను. పేరు సత్యారావనీ, వూరు పలమనేరనీ తెలియవచ్చింది.

'ఏమిటంటే...'—సత్యారావు ప్రసంగం కొనసాగిస్తున్నాడు—'పెళ్ళిళ్ళు స్వర్గంలో చేయబడతాయంటూ ఒక సామెత వుంది. అదెంతవరకూ నిజమో నాకు తెలియదు. నా పెళ్ళి మాత్రం తిరుచానూరు సత్రంలో జరిగింది. పెళ్ళయ్యాక యింటికి తిరిగి వచ్చాము. పోస్ట్‌మేన్ ఒకవరు తీసుకొచ్చి యిచ్చాడు. దయానిధిగారి దస్తూరీ నాకు బాగా గుర్తే. కవరువిప్పి చూద్దును గదా, అందులో ఓ కవరింగ్ లెటరుతో బాటుగా యింకొక చిన్నకవరు కనిపించింది. గబగబా ఉత్తరం చదువుకున్నాను. 'ప్రియమైన సత్యారావూ! నీ పెళ్ళికి నేను రాలేకపోయాను. అన్యథా భావించవద్దు. నా శుభాకాంక్షలు మీ కెప్పుడూ వుంటాయి. ఈ శుభసమయంలో మీ కెన్నో అమూల్యమైన కానుకలైనా యివ్వాలనే వుంది. ఉండి ఏం లాభం? ఇందులోని చిన్న కవరును మర్నాడే విప్పవద్దు. తొలినాటిరేయి మీరు భార్యాభర్తలిద్దరూ దీన్ని విప్పి చదువుకోవలసింది. నేను మీ కివ్వగలిగేదల్లా ఒక చిన్నసలహా...' అంటూ చిట్టచివర సంతకంతో ఉత్తరం పూర్తయింది. మేష్టారుగారి మాట శిరోధార్యం. ఆయన చెప్పినట్టే తొలినాటిరేయి ఆ కవరు విప్పి చదువుకున్నాం. అందులోని సలహా మేరకు నడచుకోవాలని ప్రతిజ్ఞ తీసుకున్నాం. అయ్యలారా! అన్యథా భావించకపోతే నేనొక మాట చెప్పాలి. దయచేసి అతిశయోక్తి అనుకోకండి. ఆత్మస్తుతిగా భావించకండి. మాది అన్యోన్యదాంపత్యమనీ, మేము ఆదర్శదంపతులమనీ మమ్మల్ని తెలిసినవాళ్ళందరూ అనుకుంటారు. అదే నా విశ్వాసం గూడా!'

సన్మానసభ యింకా జరుగుతుండగానే నేను ముందుకు సాగిపోయాను. నిజానికి సత్యారావు మాటలు అప్పటికప్పుడు నాపైన చూపిన ప్రభావం తక్కువే! కానీ మననం చేసినకొద్దీ మహిమ హెచ్చిన మంత్రంలా కాలక్రమాన అదొక తీరని జిజ్ఞాసగా పరిణమించింది. దయానిధిగారు సత్యారావుకిచ్చిన సలహా ఏమై వుంటుంది?

బంగారుపొయ్యి

ఆనందప్రదమైన సాంసారిక జీవనానికి నికరమైన దారిచూపే సలహాలో దాన్ని గుప్తంగా వుంచుకోడం అన్యాయం. గోపురంపైన కూర్చుని రామానుజుడు వేదార్థాలు వర్ణించినట్టుగా ఈ రహస్యాన్ని బాకాలుపెట్టి దశదిశలకూ ప్రచారం చేయవలసిన అవసరం ఎంతయినా వుంది. అవకాశం దొరికితే ఈ సత్కార్య నిర్వహణను నేనొక మహాభాగ్యంగా భావిస్తాను.

కానీ ఆ రహస్యాన్ని తెలుసుకోడం ఎలా?

ఆ ప్రశ్నకు సమాధానం స్ఫురించకుండానే రెండేళ్ళు దొర్లిపోయాయి.

టొమాటో ముహోష్

కావలసినవి	కొలతలు (ఎనిమిది మందికి.)
టొమాటోలు (ఒకే సైజు దోరకాయలు)	500 గ్రా.
ఉల్లిపాయలు	100 గ్రా.
పెసరపప్పు	100 గ్రా.
పచ్చి మిర్చి	2 కాయలు.
బంగాళాదుంప	225 గ్రా.
డాల్డా	50 గ్రా.
ఉప్పు	సరిపడినంత.
శనగపిండి	15 గ్రా.

టొమాటోలు ముచిక దగ్గర కోసి, లోపలి గుజ్జు తీసివేయాలి. ఉప్పు చల్లి తల్లక్రిందులుగా పెట్టాలి. పప్పు బంగాళదుంప వుడికించి కలియదుద్దాలి. ఉల్లిపాయలు పచ్చిమిర్చి తరుగుకోవాలి. డాల్డాలో ఉల్లిపాయ వేయించుకోవాలి. పప్పు, బంగాళాదుంప, ఉల్లిపాయలు, పచ్చిమిర్చి ముక్కలు, ఉప్పు వేసి కలపాలి. చల్లారిన ఈ మిశ్రమాన్ని టొమాటోల్లో కూరాలి. కూరిన యీ టొమాటోలు మూతబెట్టి, శనగపిండితో సీల్ చెయ్యాలి. డాల్డా కాగనిచ్చి, మూతబెట్టిన వైపు ముందు వేయించి, ఎర్రగా కాలినప్పుడు తిరగవేసి పూర్తిగా వేగనివ్వాలి. టొమాటో మెత్తబడేదాకా మూతబెట్టి, ఉడకనివ్వాలి.

— కూ. రా.

మొన్నటికి మొన్న నేనే స్వయంగా పలమనేరు వెళ్ళవలసి వచ్చింది. సరిలో సరిగా సంసారాల్లో శాంతినీ, కాంతినీ వెలయించజేసే ఆ గోసాయి చిట్కానుగూడా తెలుసుకు రావాలన్న దృఢ నిర్ణయంతోనే బయలుదేరాను.

నేను వూరికి వెళ్ళినరోజు శనివారం. మరునాటి వుదయం సత్యారావు యింటిని వెదుక్కుంటూ బయల్దేరాను. అది తాలూకా కేంద్రం. అక్కడున్న పదిహేనుమంది లాయర్లలోనూ సత్యారావు కాస్త లెక్క కొచ్చినవాడిలాగనే కనిపించాడు. ఎంత చిన్న పసిపిల్లవాడైనా సత్యారావు యింటికి సరైన రెక్కమానుగానే వ్యవహరించాడు. కాంపౌండువాల్ దాటుకోగానే చిన్న పూలతోట. పూలతోట మధ్యగా సిమెంటుబాట. ఆ బాట వసారాదగ్గర ఆగిపోతుంది. వసారా గుమ్మం హాల్లోకి తెరుచుకుంటుంది. హాల్లోనుంచి వంటగదిలోకి, బాత్‌రూములోకి, పెరట్లోకి గుమ్మాలున్నాయి. పొందికగా, ముచ్చటైన యిల్లే కట్టుకున్నాడు సత్యారావు. వసారాలో నిలబడి మనిషి పొలకువను సూచించడంకోసం గొంతు సవరించుకోగానే 'ఎవరూ, వికతూ' అంటూ ఓ మనిషి బయటికి వచ్చాడు. 'అడ్వకేటుగారున్నారా?' అన్నాను. వెయిటింగ్‌రూము తలుపుతెరుస్తూ అతడు 'వస్తారు కూచోండి' అన్నాడు.

అపరిచితకూ సత్యారావును సందర్శించడానికి సిద్ధపడిన తర్వాత అందుకొక కారణం తయారుచేసుకోవాలిగదా! దారి పొడుగునా అదే ఆలోచనలో వున్నాను. ఆ కారణం నా ప్రయోజనం నెరవేరడానికి ఉపకరించడం ముఖ్యం. కథకుణ్ణిగా కంటే క్లయింటుగానే నేను సత్యారావును కదపగలనేమో! అందుకని నేనొక కట్టుకథను అల్లిపెట్టుకున్నాను. మా ఆవిడకు, నాకూ బొత్తిగా పొసగడంలేదు. నేను విడ్డమంటే తాను తెడ్డమంటుంది. నా రాబడికిమించిన దుబారా ఖర్చులు తెచ్చిపెడుతుంది. కాదు. కూడదని హద్దుల్లో పెట్టదలచుకుంటే, పుట్టింటికి వెళ్ళి నెలల తరబడి శిక్ష వేస్తుంది. ఈ జబ్బును నయంచేసేమందు ఏ షాపులో దొరుకుతుంది? విడాకులొక్కటే శరణ్యమనిపించడంతో నాకు న్యాయశాస్త్రంతో పని తగిలింది. కిలేగి వాత పెట్టేవాడేగదా

వేకెట్! నా కెవ్వడు వకీలుగార వేషా విచిత్ర బయల్దేరదా? దయానిధిగారి లోకజ్ఞతను అవహేళన చేసినట్లవుతుంది గనుక అప్పుడీ కథతో ఆయన సత్యారావు దంపతులకిచ్చిన సలహాను చెప్పించడం అనవసరమేమో! ఈ సత్యారావు అనే వ్యక్తి అమాయకుడైనా కావాలి. లేదా భార్య ప్రవర్తనను కప్పిపెట్టదలచుకునే గడుసు వాడైనా కావాలి. ఈ రెండింటిలో ఏవూహ నిజమనేది ఒకసారి సత్యారావుతో మాట్లాడితేగానీ బోధపడదు.

ఏది ఏమైనా సాయంకాలం ఆరుగంటల బస్సులో నేను తిరుగుప్రయాణం చెయ్య వలసి వుండడం తప్పనిసరి! ఆలోగా సత్యారావుతో ఒకసారి మాట్లాడగలిగితే, పెండింగు ఫైలను ఏదో ఒక విధంగా క్లోజ్‌చేసే ఛాన్సు నాకు లభించవచ్చు.

అందుకని మళ్లీ ఒకసారి సత్యారావుతో భేటీ కావడం కోసం ప్రయత్నించాను. ఈసారి సత్యారావు యింటికి వెళ్లేసరికి గంట మూడున్నర. ఆఫీసు రూంలో టైప్ రైటింగు యంత్రం టకటకలు వినిపిస్తున్నాయి. ఓ అడుగు లోపలికి వేశానో లేదో అత్యద్భుతంగా సింగారమైవున్న లేడీ టైపిస్టు ప్రిరటి మెడను ముందుకుసాచి

వావారి రాజా తప ప్రశ్నించరదా

'అడ్వొకేటుగారున్నారా?' అని ప్రశ్నించాను.

'నిద్రపోతున్నారు. వచ్చేస్తారుగానీ కాసేపు వెయిటింగు రూములో కూచోండి' అంది టైపిస్టు.

ఉదయంలాగే సాయంకాలంగూడా పత్రికలే శరణ్యంగా పదిపదిహేను నిమిషాలవరకూ గదిలో కూచున్నాను.

వెయిటింగురూముకులాగే, ఆఫీసు గదికి గూడా హాల్లోనుంచీ ప్రత్యేకద్వారం వుండి వుండాలి. ఆ తలుపులు తెరచుకునే సవ్వడి వినిపించింది. పాదరక్షల చప్పుడుగూడా వినవచ్చింది.

'అప్పుడే అయిపోయిందా నిద్ర?'—లేడీ టైపిస్టు పరామర్శ.

'ఏదీ, నిద్రపోనిస్తేగదూ! నా చిన్నతనంలో మా అమ్మమ్మ ఒకావిడ యిలాగే తలంటుతుండేది! పాపం, శ్రమపడ్డావుగానీ, కాఫీ తీసుకో!'

హద్దిరభన్నా! అయ్యగారికీ లేడీటైపిస్టుతో పరాచికాలన్నమాట! హన్నా! బాగుంది, బాగుంది, నా కథ రసకందాయంలో పడివస్తోంది.

కావాలి...

పత్రికలు తిరగవేస్తూ వెయిటింగు రూములో కూచున్నాను. ఆ గది తలుపులు గూడా హాల్లోకి తెరచుకుని వుండడంవల్ల గృహాంతర్భాగంలో కూచున్నట్టే వుంది. ఇందాకా నన్ను పలకరించిన వ్యక్తి బాత్ రూములో పిల్లలకు స్నానం చేయిస్తున్నాడు. వంటింట్లో పొయిమీదవున్న పెనం దోసెల తయారీలో విశ్రాంతిగా పని చేస్తూవుంది.

'ఎంతగా పిల్లలకు నీళ్లుపోస్తే మటుకు చెంబులు, తప్పేలాలు అలా గొంతుచించుకోవాలా?' ఆ గొంతు యజమానురాలిది.

'ఏదీ, నువ్వు చుంయ్, చుంయ్ మనకుండా దోసెలు కాల్చు చూద్దాం!'

'హవ్వ, హవ్వ' అంటూ నోరు నొక్కుకోవాల్సిన పరిస్థితి! ఇంటి నౌఖరు యిల్లాలితో మాట్లాడవలసిన తీరేనా యిది?

అంతఃపుర విద్రోహానికి బాగా అలవాటు పడినట్టున్న నౌఖరు మహాశయుడు స్నానాలు పూర్తయ్యాక బిడ్డలకు బట్టలు తొడిగాడు. 'పిల్లకు టిఫిన్లు పెట్టొచ్చు' అంటూ వాళ్లని వంటగదిలోకి సాగనంపాడు. మళ్లీ బాత్‌రూములోకి వెళ్లి 'బాయిలర్ మరిగి పోతోంది. ఏకంగా యిద్దరికీ సరిపోవచ్చు' అన్నాడు.

'ఇంకా నయం! ఇద్దరమూ కలిసే స్నానం చేద్దామన్నావుకాదు...'

ఇంక నాకక్కడ కూర్చోవాలనిపించలేదు. అలనాటి సమావేశంలో సత్యారావు స్టేట్‌మెంటుకు, యిక్కడ యింట్లో సాగుతున్న తతంగానికి పోటూపెప చూచుకుంటే నాకు నవ్వొచ్చింది. ఇంటి యిల్లాలు నౌఖరుతో సరాగాలు పోతున్న విధానాన్నిబట్టి చూస్తే గృహస్వామి యిప్పుడిప్పుడే తిరిగివచ్చే జాడలు కానరావడం లేదు. ఆవతల వూళ్లో నాకింకా కొంతపని మిగిలివుండిపోయింది. సత్యారావును కలుసుకోవలసిన అవసరం వున్నదీ, లేనిదీ వెలిగ్గా నిర్ణయించుకోవాలి.

ఆనాటి మధ్యాహ్నం భోజనమైన తర్వాత హోటల్ గదిలో పడుకునివుండగా నా ఆలోచన మళ్లీ పెండింగు ఫైలు మీదికి వెళ్లింది. కొత్తగా తెలిసిన వర్తమానంతో సత్యారావు కథను పూర్తి చేయడానికున్న అవకాశాలను గురించి నాలో

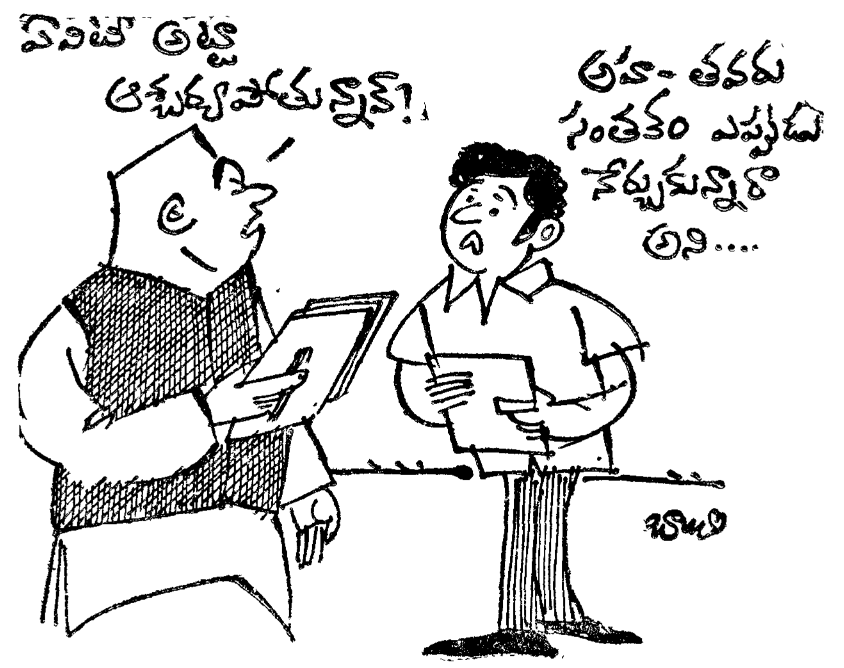

ప్రాచీన వైద్య పద్ధతులు

సెగ్గడ్డలను, పెద్ద వ్రణములను కరిగించునవి- అణగగొట్టునవి- పగులగొట్టునవి

1. ఉమ్మెత్త ఆకులను నూరి— కాచిన ఆముదంలో వేసి ఆ ముద్దను క్రొత్తగా లేచిన గడ్డల పైన వేసి కట్టుకడితే—అవి శీఘ్రంగా హరించిపోతాయి. నొప్పి తగ్గుతుంది. లేదా వానిని మెత్తబరచి చితుక జేస్తాయి. ఉమ్మెత్తకాయను కుమ్ములో ఉడికించి— నూరి కట్టుకడితే వ్రణములు మానతాయి.

2. గన్నేరు వేరు లేక వ్రూనుచెక్క మెత్తగా నూరి కట్టుకడితే గడ్డలు, కంతులు హరిస్తాయి.

3. కత్తిమందు చెట్టు పాలు పూయుట వలన గడ్డలు హరిస్తాయి. అంతేకాక రాచపుళ్ళు, వ్రణాలు కూడా తగ్గుతాయి.

4. గండఫేరోజా (దీనిని పారశీభాషలో బీజదు అని, హిందీలో బిరీజా అని అంటారు. ఇది ఒక చెట్టు యొక్క జిగురు అను ఒక చెట్టు జిగురును గ్లిజరినులో కలిపి పైన పట్టించినచో కంతులు, అడ్డగ్రలు కరిగిపోతాయి. గడ్డలు మెత్తబడి పగులుతాయి. దెబ్బలవాపు అణగగొట్టబడుతుంది.

5. పచ్చగుగ్గిలాని కంరము పైన ఆయే గడ్డలకు, గండ మాలలకు పట్టువేస్తే అవి మానతాయి.

6. చింతబెరడు క్షారంలో, ఆముదపు గింజలలోని పప్పు సమానంగా వేసి—మెత్తగా నూరి — గడ్డలకు గాని, వ్రణాలకు గాని, రాచపుళ్ళకు గాని రోజుకి రెండుమూడు సార్లు చొప్పున నాలుగైదు రోజులు పట్టువేస్తే అవి హరిస్తాయి.

7. క్రొత్తగా లేచెడి గడ్డలపై జిల్లేడు పాలు పూస్తే అవి హరిస్తాయి.

8. శీతాఫల చెట్టు ఆకులు ఉప్పు మెత్తగా, నూరి కట్టుకడితే గడ్డలు మొదలగునవి త్వరగా చీముపట్టి పగులుతాయి.

9. ముల్లు తోటకూర ఆకులను ముద్దగా నూరి —ఆముదంతో వెచ్చచేసి కట్టుకడితే మేహపుగడ్డలు, రక్తపుగడ్డలు త్వరగా చీము పట్టి పగులుతాయి.

10. సొవింత ఆకులను మెత్తగా నూరి ఆముదంతో వెచ్చచేసి కట్టుకడితే గడ్డలు త్వరగా చీముపట్టి పగులుతాయి. అంతేగాక రొమ్ము, రెక్కగూడు, మోకాళ్ళు వీనిలోని నొప్పులు కూడా తగ్గుతాయి.

కాళ్ళ పగుళ్ళను మాన్పునవి

1. జీడిమామిడి విత్తుల పెచ్చులు గాటు సారాయిలో నానవేసి తీసిన చమురును పూసిన, కాళ్ళపగుళ్ళు మానతాయి. అంతేకాక సాధారణ కురుపులు,పొక్కులు, పుళ్ళు కూడాతగ్గుతాయి.

2. మర్రిపాలు పగుళ్ళపై కొన్నాళ్ళ పాటు పూస్తే అవి మానతాయి.

3. మామిడి జిగురును కాళ్ళ పగుళ్ళకు వేచి కాచినచో అవి నయమవుతాయి.. ఈ మామిడి జిగురులో నిమ్మపళ్ళ రసం గాని, నూనెగాని కలిపి పూసిన గజ్జి, చిడుము మొదలగు చర్మరోగాలుకూడా నయమవుతాయి.

4. సంపెంగ విత్తుల తైలాని కాళ్ళ పగుళ్ళకు పూస్తూ వుంటే అవి మానతాయి.

5. పక్కిచెట్టు పాలను కాలి పగుళ్ళకు పూస్తూ వుంటే అవి మానతాయి.

నాడాపామును (టేప్‌వర్మ్) చంపేవి

1. ఒకటింపావు శేర్ల పరిశుద్ధమైన మంచినీళ్ళలో— అయిదారు తులముల దానిమ్మ వేరు చెక్కను (పచ్చిది) వేసి— సుమారు ముప్పావు సేరు నీళ్ళు వుండేటంత వరకూ యిగుర కాచి—ఆ నీళ్ళను ఉదయం మొదలు ప్రతీ అరగంటకు రెండు తులముల యెత్తు కషాయాన్ని అదంతా అయిపోయేటంత వరకూ యిస్తే టేప్‌వర్మ్ దానంతటదే పడిపోతుంది. లేదా మర్నాటి ఉదయం రెండుమూడు తులముల యెత్తు ఆముదం యిస్తే అది చచ్చిపడిపోతుంది.

2. ఇసుకదారికూర మొక్క యొక్క సమూలాన్ని తెచ్చి మెత్తగా నూరి— రెండు న్నర తులముల చూర్ణంలో నీళ్ళు కలిపి త్రాగించాలి. ఉదయాన్నే పరగడుపున, త్రాగించాలి. తిరిగి అయిదవ దినంనాడు యిదే విధంగా త్రాగించాలి. టేప్‌వర్మ్ చచ్చి మలవిసర్జన సమయంలో పడిపోతుంది.

సేకరణ: అకుండి నారాయణమూర్తి

బంగారంపొయ్యి

'ఎలావుంది కాఫీ?' ఈ సారి పరామర్శించేవంతు అడ్వొకేటుగారిది.

'అయ్యగారి హాస్పిటాలిటీగురించి కొత్తగా చెప్పేది ఏముంది? షరామామూలే! నా చిన్నప్పుడు మా నానమ్మ చేస్తుండిన పావ కంలావుంది,'

'ఆడపిల్లలు వుడతారట! అబద్ధ మాడొద్దు...'

'సరాగాల మోతాదు తగ్గించాలి. అవతల వెయిటింగురూములో క్లైయింటున్నాడు.'

'హాలిడేలోగూడా క్లైయింట్లొస్తున్నారా? ఉదయం ఒకాయన లుంగీకట్టుకుని, అరచొక్కా వేసుకుని నేను కనిపించేసరికి, నన్ను అసలు సిసలు పనిమనిషనుకున్నాడు. మన్ను ప్లేట్లో టిఫిను పెట్టేశానని చెప్పావుగదూ, అప్పుడు నేను రోడ్డుపైకినెళ్ళి కాస్తా ఆలస్యంగా వచ్చిందందుకే! ఎవరోగానీ, ఎలా వచ్చాడో అలాగే మాయమైపోయాడు పాపం!'

చిట్టచివరిమాట వినవచ్చేసరికి నేను మళ్ళీ రోడ్డుపైనవున్నాను!

* * *

మీరే ఒట్టుపెట్టుకోమంటె ఆ ఒట్టే పెట్టుకుంటాను. దయానిధిగారు సత్యరావు కిచ్చిన సలహా ఏమిటో నాకీనాటికీ తెలియదు. కానీ దొరికిన క్లూలద్వారా నేనొక కంక్లూషన్‌కు రాగలిగాను. సత్యారావు తాను కోర్టులో లాయరుగా రాణించడం ఎంత ముఖ్యమనుకుంటున్నాడో, తనయింట్లో తన పనులు తాను చేసుకుపోవడంగూడా అంతే ముఖ్యమనుకుంటున్నాడు. అతడి భార్య దోసెలు కాల్చడంలాగే, టైప్‌చెయ్యడం గూడా గృహకృత్యాల నిర్వహణలో ఒకభాగంగానే భావిస్తోంది. ఇక్కడ హక్కుల్లోగానీ, బాధ్యతల్లోగానీ హెచ్చుతగ్గుల ప్రసక్తి లేదు. భరించేవాళ్ళులేరు. భరింపబడేవాళ్ళూలేరు. ఒక ఆడదీ, మగవాడు ఉత్తమ స్నేహితులుగా జీవితాంతం సహజీవనం చేయడానికి సిద్ధపడడమేనంటూ అన్యోన్యదాంపత్యానికొక కొత్త నిర్వచనం యిచ్చుకోవాలనిపిస్తుంది. బహుశా ఈనిర్వచనానికి మూలభూతమైన సత్యమేదో దయానిధిగారిచ్చిన సలహాలో వుండి వుండొచ్చు! ●